

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: KELYBEN: EGY ÓRA 1 K 40 F.
NEGYEDÉVRE 4 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: FIAC-UTCA 49

Új csata kezdődött a besszarabiai határon

Az oroszok Toporoutznál és Bojannál újra támadtak — Csapataink mindenütt visszaverték őket — Virpazarban 20 ágyut zsákmányoltunk — Vilmos császár Nisben találkozott Ferdinánd bolgár királlyal

A délkeleti hadszíntéren csend uralkodik, de a nagy robajnak, amelyvel Montenegro elterült, igen erős viszhangja támadt az entente országában. Különösen nagy a rémület az Adria nyugati partján: az olaszokat egészen a megtévelyedésig megdöbbentette Montenegro kapitulációja. A sajtójuk tehetetlen dühében már majdnem olyan ádáz gyűlölettel ront neki a franciáknak, főleg pedig az angoloknak, mint ahogyan bennünket gyalázott annak idején, a mikor még szövetségeseinknek vallotta magát. Meg kell adni, a francia és az angol lapok sem kimélik tulságosan Olaszországot és nem kétséges, hogy a sajtó-kampányt mindkét részen a kormányok irányítják. Ugy látszik, mintha Montenegro kiválása a szívbéli szövetségből az egész entente felborulásának volna a bevezetése.

Jelentős hadi eseményt a tegnapi nap krónikája csak a besszarabiai határról jegyez föl. Itt tegnap új csata kezdődött, ami különben vézérkarunk tegnapi jelentéséből már sejtethető volt. Az oroszok Toporoutznál és Bojannál akarták áttörni frontunkat, de nagy erővel véghezvitt rohamaik ezuttal is összeomlottak.

Mai távirataink a háború eseményeiről itt következnek:

A balkáni harctér Höfer jelentése

Budapest, január 19. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

Virpazar megszállásánál csapataink az ujabban beérkezett jelentés szerint 20 acélágyut zsákmányoltak.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, január 19. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a Balkán-hadszíntérről:

A helyzet nem változott.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Kövess tábornok válasza a képviselőház üdvözlésére

Budapesti tudósítónk táviratozza: A képviselőház mai ülésén Beöthy Pál elnök felolvasta Kövess Hermann gyalogsági tábornok hadseregpáncsnok válaszsürgönyét, melyet a Ház üdvözlésére küldött. A távirat így szól:

— Fogadja Excellenciád a képviselőház nevében küldött megtisztelő soraiért legmelegebb köszönetünket. A kivívott küzdelemben Magyarország, Horvátország és Szlavonia hősi tradíciójával bátoran és határozottan vették ki részüket.

Kövess táviratát a Ház nagy éljenzéssel fogadta.

Nikita udvara visszatér Cetinjébe

Berlin, január 19. A Nationalzeitung jelenti zürichből: Ide érkezett megbízható jelentések szerint Nikita király és családja, udvarával és a kormánnyal a béketárgyalások után visszatér Cetinjébe. A királynak ez az elhatározása az entente-hatalmakkal való teljes szakítást dokumentálja.

Nikita értesítette a kapitulációról az entente-hatalmak kormányait

Amsterdam, január 19. Mint itt beszélik, Nikita király értesítette az entente-hatalmak kormányait, hogy Montenegro nem folytathatja tovább a harcot, a nélkül, hogy az egész népet pusztulásra kárhoztassa. Nikita király állítólag kijelentette, hogy Montenegro az entente-hatalmak segítségével hiányában kénytelen becsületes békét kérni az osztrák-magyar monarchiidtól.

A német főhivatalos diadalunkról

Berlin, január 19. A Norddeutsche Allgemeine Zeitung a következőket írja:

Montenegro lerakta a fegyvert és békét kér. Illik résztvennünk az ujjongásban, vitéz szövetségeseink sikerében, melyet a Lovcsen elfoglalásának ragyogó fegyverténye mozdított elő. Hű szövetségeseink sikerét úgy érezzük és úgy ünnepezzük, mint a magunkét. Szilárdan egymás mellett állunk a közös harcban, mely-

ben egyikünk a másikért küzd és győz. Minden győzelem közelebb hoz bennünket a békéhez. Montenegro most kapitulált. Vajha mielőbb sikerülne a szövetségi hűségnek és a rendíthetetlen vitézségnek a többi, erősebb ellenséget is békére kényszeríteni.

A kapituláció hatása Párisban

Berlin, január 19. A Lokalanzeiger jelenti Genéből: A párisi hatóságok az összes keddi reggeli lapok sürgönyeit visszatartották, amelyek Montenegro vonatkoztak. Ez intézkedés következtében megakadályozták a Briand sajtóirodájától távolálló publicisták, mint Clemenceau és Humbert szenátorok igen szenvedélyes cikkeinek megjelenését; az említett vezércikkek azonban már napokkal előbb rendkívül pesszimisztikus hangon fejtegették Montenegro küldetésében levő összeomlásának a szalonkai expedícióra való hatását. A komor hangulat nemcsak a kamara radikális köreire ragadt át, hanem a kormány legerősebb támaszai gyanánt ismert pártokra is, akik nagy aggodalommal vannak eltelve Olaszországnak az entente többi hatalmaival való, rendkívül homályos viszonya miatt.

A megriadt olaszok

Köln, január 19. A Kölnische Zeitung jelentése szerint Montenegro kapitulációja hatalmas benyomást kelt Olaszországban. Az olasz sajtó azt mondja, hogy Montenegro sorsa az entente balkáni hibáinak következménye. Montenegro sorsa riasztó jel gyanánt szolgáljon az entente-nak, hogy végre egységesen járjon el a Balkánon. Rómában heves szemrehányást tesznek Nikita királynak, hogy kényszerítő szükség nélkül adta meg magát. Ha a montenegroiak a Tarabos-hegyen tartották volna magukat, az esetben Montenegro megszállása nem sokat számított volna.

Az olasz sajtó az entente ellen

Lugano, január 19. (Magyar Távirati Iroda.) Nagy feltűnést kelt, hogy az olasz cenzúra megengedi a lapoknak, hogy a legáldozabb

URANIA

Ma utoljára!

Relandor-történet.

AZ „UR” BEJÖRŐ

bűnügyi kalandor-dráma 3 felvonásban.

Helén féltékeny

vígjáték.

Karcsi szereleme

böhözlet.

A fesiő végzető

drámai kép.

Stokholm

természeti felvétel.

Előadások kezdete 5 és 7 órakor mérsékelt, 9 órakor rendezés helyével.

Folytatódóan bemutatjuk.

Előleges jelentés!

Az első JÓKAI-film:

A SZEBÉNY SZERZŐDÉS.

APOLLO

Ma, csütörtökön

Előadások 5 és 7 órakor mérsékelt, 9 órakor rendezés helyével.

Budapesti eljárási ügy.

Fenomen slager!

Egy Pierrot története

zenés filmjáték 3 részben.

Zenéjét írta: Mario Costa.

Főszereplő:

Francesca Bertini.

A táncosnő

színmű 3 felvonásban.

Maxi és az okos kityó

hobozat.

Üregi nyulavadászat

természeti felvétel.

tdmadást intézzék az entente ellen. Az olasz lapok különösen az angol államtérfiakat gyaldzzák tétkelen hangon.

A Lovcsent megtartjuk

Zürich, január 19. Montenegró kapitulációjának híre, amelyet hétfőn este a lapok különkiadásai közöltek, itt nagy örömet keltett. A reggeli lapok már kimerítő kommentárokat közöltek, amelyekben elismerik Ausztria-Magyarország óriási győzelmét és megállapítják, hogy az osztrákok és a magyarok néhány nap alatt érték el Montenegró teljes leverését, amely feladatot eddig még sohasem sikerült egészen megoldani. Általában kiemelik a montenegróiak vízhességét és hangsúlyozzák, hogy Nikita király az entente segítségének elmaradása folytán jogosan lépett arra az egyellen utra, amely őt a szerb király sorsától megmenthette. A sajtó már a monarchia esetleges békefeltételeivel is foglalkozik és annak a véleményének ad kifejezést, hogy a monarchia a Lovcsent nem fogja kiadni a kezéből.

Vilmos császár Nisben

Találkozás a bolgár királylyal

Berlin, január 19. (Magyar Távirati Iroda.) A Wolff-ügynökség jelenti Szófiából január 18-ikáról:

Vilmos császár ma délben Nisbe érkezett, ahol találkozott Ferdinánd bolgár királylyal. A császár átnyujtotta a bolgár királynak a orosz marsall-botot, Ferdinánd király pedig a 12-ik bolgár gyalogezred főnökévé nevezte ki a császárt. A nisi találkozás alkalmával Vilmos császár kíséretében voltak: Mackensen tábornagy és Falkenhayn tábornagy, a német hadsereg vezérkari főnöke, Ferdinánd király kíséretében pedig Radoslavow miniszterelnök és több bolgár tábornok.

Montenegró kapitulációja és a szaloniki helyzet

Gené, január 19. Roussel ezredes a Petit Parisienben fejtegeti Montenegró kapitulációjának katonai jelentőségét. Az ezredes annak a véleményének ad kifejezést, hogy Kövess hadserege most, miután Montenegróban fölszabadult, elsősorban Olaszországot fenyegeti, ennélfogva Olaszország védekezni kénytelen Albániában. Ha azonban a Kövess-hadsereg Ochridán és Monastiron át vonul, hogy az entente balkáni hadseregének balszárnyát átka-rolja, az esetben Sarraill hadseregére jelent komoly veszedelemet.

Küldjünk a harctéren didergő katonáinknak

SPIRITOL a katonák kalnyhája Fűz! Melegít! SPIRITOL a harctéren nélkülözhetetlen.

Kapható minden drogeriában, gyógyszerárban, áruházakban és minden e szakbavágó üzletben. Hol kapható nem volna, oda szállít: SPIRITOL-FABRIK, Wien III. Steingasse No. 5. Utánzatoktól óvakodjon. Vigyázzon a Spiritol szóra és az égő kocka védjegyre.

Az orosz háború Höfer jelentése

Budapest, január 19. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

A tegnapi nap csendben telt el.

Ma a legkorábbi reggeli órákban a Csernovictól keletre fekvő határszakaszon, Toporoutznál és Bojannál, új csata fejlődött ki. Az ellenség újra számos hadoszlopot állított harcba és egyes helyeken négyszer egymásután támadott, azonban a hősiességük mindenütt visszaverték.

Egyéb jelentősebb esemény nincs.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, január 19. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Az arcvonalon nincs újság.

Német repülőrajok megtámadtak ellenséges raktártelepeket és Tarnopolban a repülőgépek kikötőjét.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

A harcok a Kaukázusban

Konstantinápoly, január 19. A főhadiszállás jelenti:

Kaukázusi front: Az oroszok támadásait, akik heves ellentámadásaink folytán jelentékeny veszteségeket szenvedtek, erősítéseink megérkezése után az egész fronton megállítottuk. Az igen heves, nagy számbeli fölényben levő ellenséges erők által végrehajtott nyolc napos támadás ellenére a helyzet reánk nézve kedvező.

Egyébként nincs jelenteni való.

Csata a Fekete-tengeren

Bukarest, január 19. Sulinából jelentés érkezett ide, hogy ma reggel fél 10 órakor a tenger felől, Odessza irányából heves ágyudörgés hallatszott. Azt hiszik, hogy a Fekete-tengeren csata fejlődött ki.

A belga-francia harotér

Berlin, január 19. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Az Yser-arcvonalon egy kisebb német osztag az ellenséges árokba előretört és egy gépfegyvert zsákmányolt.

Az arcvonalon a Liletől nyugatra egészen a Sommetől délre eső területig mindkét részről élénk robbantó tevékenység folyt.

Éjjel ellenséges repülőek Metzre bombákat dobtak. Eddig csak anyagi kárról érkezett jelentés.

Thiaucourtól délnyugatra reggel felé lezuhant egy ellenséges repülőgép. A bennülők közül az egyik meghalt.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Béketüntetés egy angol templomban

Amsterdam, január 19. Londonból jelentik: A kingslandi templomban tegnap különös jelenet játszódott le. Egy békepárti csoport tiltakozott a háború folytatása ellen. A templomban békedalokat énekelték és amikor a lelkész a bibliából a békéről olvasott föl és azt mondta, hogy Angliának vissza kell vonulnia a háboru-

ból: a jelenvolt katonák fölemelkedtek és eltávoztak a templomból. Mások szidalmazták a pacifistákat és hazaárulóknak mondták őket. A gyülekezet vezetője azt javasolta, hogy hozzanak határozatot, amelyben a háború abban-hagyását követeljük. Erre nagy kavardás támadt, úgy, hogy a rendőrségnek kellett közbelépnie.

Entente-miniszterek tanácskozása

London, január 19. (Magyar Távirati Iroda.) A szövetséges államok miniszterei holnap Londonban tanácskozásra ülnek össze: Briand francia miniszterelnök már megérkezett Londonba.

Az olasz háború

Budapest, január 19. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

Gyengébb ellenséges osztagok támadásait Lusernnél és a tolimeni hídfőtől északra visszavertik.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Magyarüldöző cseh tiszték

Egy debreceni trén-ezred szenvedései — Urmánczy Nándor interpellációja a képviselőházban

Budapest, január 19.

A képviselőház mai ülését ismét az interpellációk tették érdekessé, különösen az Urmánczy Nándoré, amely sürgős intézkedésre szólította föl a kormányt azoknak az üldözöseknek a megszüntetése végett, amelyet a közös hadseregben szolgáló magyar katonák a cseh tiszték részéről kénytelenek elszervezni. Az interpellációra Tisza István gróf miniszterelnök nyomban megadta a választ: a miniszterelnök maga is megbélyegezte az üldözést és kilátásba helyezte a hadvezetőség megtorló intézkedéseit.

Részletes tudósításunk az ülésről itt következik:

(A napirend)

Béthy Pál elnök megnyitván az ülést, bemutatva Kövess Hermann tábornok köszönő válaszát, amelyet a háborúról szóló tudósításunkban közlünk.

Áttérve a napirendre, befejezték a Pénzügyi Központtól szóló törvényjavaslat tárgyalását. A javaslatot részleteiben is megszavazták.

Következett a katonatanítók özvegyeinek és árváinak ellátásáról szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Sághy Gyula, Huszár Károly és Esterházy Mór gróf felszólalásai, majd Teleszky János pénzügyminiszter válasza után a javaslatot általánosságban elfogadták s a részletes tárgyalást a holnapi ülés napirendjére tűzték ki. Ezután áttértek az interpellációkra.

(Az interpellációk)

Ráth Endre két interpellációt terjesztett elő. Az egyiket a vérbaj terjedése tárgyában a belügyminiszterhez, a másikban pedig az igazságügyminiszter és a honvédelmi miniszter intézkedését kérte aziránt, hogy a helyi szolgálatra minősített 43—50 év közötti ügyvédek lehetőleg lakóhelyükön való szolgálatra osz- szák be.

Sándor János belügyminiszter és Balogh Jenő igazságügyminiszter megnyugtató választ adtak az interpellációra.

Aközönség szíves támogatását kéri

HALMÁGYI SÁMUEL
Főtér 32 szám.

Üzletáthelyezés.

Több, mint 25 év óta fennálló üzletemet, 1916 március 1-én a Főtéren, 44. szám alatt lévő Ujfalussy dr. házába helyezem át. Az áthelyezés folytán még raktáron lévő áruimat a mai viszonyokhoz képest igen jutányos árak mellett árusítom el.

Batthyány Tivadar gróf a Németországgal és Ausztriával való gazdasági helyzetünk újabb rendezése tárgyában intézett interpellációt a miniszterelnökhöz, aki később fogja megadni reá a választ.

(A magyar katonák üldözése)

Következett Urmánczy Nándornak „a hadseregben előforduló magyarellenes jelenségek” címen bejegyzett interpellációja.

Tisza István gróf miniszterelnök az interpelláció előterjesztése előtt kéri Urmánczyt, gondolja meg: célszerű-e ma a hadsereg kérdését feszegetni.

Urmánczy Nándor azt feleli, hogy hajlandó zárt ülésben előterjeszteni az interpellációt.

Miután Tisza a zárt ülés ellen nyilatkozott, Urmánczy Nándor előterjesztette interpellációját. Felolvasta a katonáktól hozzája érkezett leveleket, amelyek arról panaszkodnak, hogy a cseh főtisztek üldözik és kinezik őket s a magyar beszédet, a magyar jelvények és zászlók használatát tiltották. A bukovinai ezredbe beosztott magyar katonák helyzete türelhetetlen. A debreceni tréningparancsnok egy cseh ember, aki a magyarokat avaroknak hívja. Ez a parancsnok a nemzeti színű pántlikákat leszedette a magyar katonákról. Egy hosszú menetelés után, amikor a katonák már nem bírtak tovább menni, ezt mondta: „Útni kell a kutyákat! Dögöljenek meg, hiszen valamennyien magyarok!” Egy alkalommal ez a parancsnok megkérdezte a katonáktól: Ki tud magyarul? Aki nem tudott magyarul, annak cigarettát adott, aki tudott, azon végigvágott az ostorával.

Beszéde további során rámutatott arra a sérelemre, hogy Höfer altábornagy helyettes vezérkari főnök legutóbbi jelentésében csak „a monarchia néptörzseiről” beszél. Ismerteti ezután az öngyilkossá lett Cserey Pál tüzérhadnagy esetét, felolvassa az öngyilkos tiszti levelét, amelyben egy cseh tiszttől üldözéséről panaszkodott s amelyben azt írta, hogy halálával a magyarság ügyét akarja szolgálni.

Szigoru vizsgálatot követel. Jól tudja, hogy azok miatt, amik történtek, Tisza lelkét is égíti a szégyen. Végül kérdezi a miniszterelnöktől: hajlandó-e orvosolni a sérelmeket?

(Tisza válasza)

Tisza István gróf miniszterelnök nyomban válaszol az interpellációra. Az a feljegyzése, hogy hiba volt előterjeszteni a sérelmeket, de éppen olyan hiba volna letagadni azokat. A legfelsőbb hadúr és a hadsereg főparancsnokának felhatalmazása alapján többször kijelentette már a Házban, mennyire méltányolják legfelsőbb helyen a magyarok hősiességét. Mindenütt vannak rosszindulatú főlebbvalók, de a mi hadseregünknek az a hátránya, hogy egyesek rosszindulatában mindig nemzeti háttérrel keresnek. Cserey esetéről kijelenti, hogy ha valóban úgy történt, ahogy az interpelláló ismertette, úgy az üldözés olyan aljas, hogy inkább magánboszunak gondolja, mint magyarellenes eljárásnak. Beszédét annak a meggyőződésének kifejezésével végezte be, hogy a hadvezetőség az ilyen esetekben a legnagyobb szigorúsággal fog eljárni.

Urmánczy Nándor, valamint a Ház is tudomásul vette a miniszterelnök válaszát. Az ellenzék a miniszterelnök nyilatkozatával a legteljesebb mértékben megelégedve távozott az ülésről.

A főrendiház ülése

Budapesti tudósítónk táviratozza: A főrendiház ma délután ülést tartott.

Vabrik Béla elnök megnyitó beszédében lelkes szavakkal emlékezett meg hadseregünk legutóbbi dicső fegyvertényeiről.

Ezután megválasztották a regnikoláris bizottságba kiküldendő tagokat.

Edelsheim-Gyula Lipót gróf interpellációt terjesztett elő a háboruban elesett katonák árvaiknak segélyezése tárgyában.

Az interpellációt kiadták a miniszterelnöknek s ezzel az ülés véget ért.

HIREK

Uhlarik Béla a vaskoronarend lovagja

Az államvasutak debreceni üzletvezetőjének kitiüntése

A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Uhlarik Béla debreceni államvasuti üzletvezetőnek kitiüntő szolgálatai elismerésül a vaskorona-rend III. osztályát díjmentesen adományozta.

A királyi kegy igazi, nagy érdemeket jutalmazott meg Uhlarik Béla üzletvezető kitiüntetésével. Ezeknek a kiváló érdemeknek felsorolása, azt hisszük, fölösleges, hiszen Debrecenben mindenki ismeri és a legnagyobb elismeréssel értékeli azokat. Több mint egy évtized óta áll Uhlarik Béla a magyar államvasutak debreceni üzletvezetőségének az élén. Nagyonfonsági pozíciójában széleskörű tudása és kiváló adminisztratív talentuma mindig sikerrel koronázta működését. A magyar államvasutaknak az a nagykiterjedésű része, amely a debreceni üzletvezetőség körébe tartozik, Uhlarik Béla vezetése alatt mindenkor a legkiválóbban szolgált a modern közlekedés kívánalmait. A háboru pedig, amely rendkívül fontos szerepet juttatott a vasutaknak, még inkább alkalmat adott Uhlarik Béla üzletvezetőnek kiváló képességei érvényesítésére. A debreceni üzletvezetőség fényes eredménnyel teljesítette és teljesíti fontos tevékenységét a nehéz időben is, ami elsősorban Uhlarik Béla nagykonceptiójú irányító munkáját dicséri.

Uhlarik Béla üzletvezető kitiüntetésének híre szinte örömet keltett nemcsak az ő működési körében, ahol a legnagyobb tisztelettel, elismeréssel és ragaszkodó szeretettel veszik körül, hanem általában Debrecen város társadalmában is, amelynek méltán becsült és szeretett, kiváló alakja. Mindenkor szívén viselte a város érdekeit s amikor csak szeret e jthette, buzgó munkával támogatta és segítette elő azokat a törekvéseket, amelyek Debrecen felvirágoztatására irányultak. Ezeknek a kiváló eredményeknek tudata teszi őszintévé az általános örömet, a melyet a kitiüntetés a debreceni közönség széles rétegeiben ébresztett.

Vilmos-huszártisztek kitiüntése. A király megparancsolta, hogy Stummer Károly báró 7. huszárezredbeli századosnak a legfelső dicső elismerés újólag, Kunze Gusztáv 7. huszárezredbeli századosnak a legfelső megelégedés kifejezése újólag, Schaffner Béla 7. huszárezredbeli századosnak és Molnár Ferenc 7. huszárezredbeli főhadnagynak a legfelső megelégedés kifejezése tudtul adassék.

Vérszi Margit előadása. Tegnap óta minden érdeklődés központjában a szombat délutáni irgalmi esemény: Vérszi Margit felolvasása áll s a jegyek iránt olyan kereslet nyilvánult meg, hogy a jobb helyek már csaknem teljesen elfogytak s csak egészen korlátozott számban kaphatók még Csiliag Arthur könyvkereskedésében. Vérszi Margit előadása nem háborus elmélkedés lesz, hanem egy izgalmas riport, a vérbefúló, lángbanálló, égő Európáról, egy élesszemű újságíró megfigyeléseinek egy színes, stollu író nagyszerű prózájával való megrögzítése. S ez a magában is mesteri munka az élőszó kedves közvetlenségével nyújtva a hallgatóság számára. Érthető és indokolt tehát az előadás iránt megnyilvánuló példátlan nagy ér-

deklődés, melyet különben azzal is kiválóan megérdemelt a jeles írónő, hogy jótékony célra, a Katona-Otthon javára készséggel jön Debrecenbe. A felolvasás e hó 22-én, szombaton délután fél 6 órakor lesz a vármegyeház dísztermében. Belépődíj 3, 2 és 1 korona.

Szabad Iskola. Ma este a Szabad Iskolában sorra került Kenézy Gyula dr. egyetemi tanárnak a fertőző betegségekről szóló folytatásos előadása. Kenézy professzor gyengélkedése következtében nem jelenhetvén meg, helyette Zempléni Gyula dr. tanársegéd olvasta fel az előadást. Az előző alkalommal tartott tudományos alapon nyugvó előadáshoz a közönség a mai estén azoknak a módozatoknak a taglalását hallhatta, amelyek teljesen gyakorlati jelleggel bírván, a fertőző betegségek elleni védekezésre vonatkoztak. A fertőző betegségek elleni védekezés különösen aktuális téma, amelynek ismerete a háborúval kapcsolatban mindinkább szükségessé vált úgy az egyének, mint a hatóságok szempontjából. Az előadásból tanulságot vonhatott le a hallgatóság arra nézve, hogy a fertőzést, a betegségeket miként terjesztik az élősdiek, így a tetű, a légy, a szunyog, a bolha. Ezen állatokon kívül azonban az élelmiszerek elfogyasztása közben, az ezekben bekerült bacillusok révén is nagyon könnyen terjed a ragály és a fertőzés. A bacillusmagvaknak: a sporáknak a megölésére szolgál a víznek a megtisztítása, szűrése, kellő hőfokra való forralása. A fertőtlenítés történhet ezenkívül forró levegővel, áramló és telített gőzzel. Különösen ügyelni kell azonban arra is, hogy a bacillusokat magukba rejtő ruhaneműket, használati tárgyakat kellően elköltönsék, továbbá hogy a beteg váladéka gyorsan el legyen távolítva. — A minden tekintetben az élethez közelítő előadásból a nagy számban összegyűlt hallgatóság sokat tanulhatott, hiszen a legfontosabbról, a legdrágább kincsről, az életnek, az egészségnek kellő megvédhetőségéről esett szó. A felolvasót a közönség az előadás végével lelkesen megtapsolta.

Holnap, csütörtökön, január 20-án Kiss Géza dr. egyetemi tanár tart előadást *Jogrendünk a háboru után* címmel. Az előadó azokkal a kérdésekkel szándékozik foglalkozni, amelyek törvényhozásunk, joggyakorlatunk szempontjából a háboru után felmerülnek. Különös tekintettel lesz azokra a problémákra, amelyek az általános polgári törvénykönyv megalkotásával kapcsolatosak, ugyancsak azokra a nagyfontosságú közjogi vitakérdésekre, amelyek a magánjogot közvetlenül érintik. Az előadás nemcsak a jogászközönséget, hanem a laikus hallgatóságot is érdekelné fogja, mert a mindennapi élet számára ad tanulságos felvilágosítást a jog terén beálló változásokról. A közönség osztatlan figyelmére érdemes előadás ingyenes és este 6 órakor kezdődik az ipartestület dísztermében (Simonffy-utca 1/c. szám, II. emelet).

„1111. számú kötvény.” Ismét egy nagyszabású és hatalmas film-újdonásgot mutat be pénteken, szombaton és vasárnap az Apollo. A kiválóan érdekfeszítő detektív-történetnek a címe: „1111. számú kötvény”. Három felvonáson keresztül tartja feszült figyelemben és ébren a közönséget ez a grandiozus film, melynek cselekménye agyafurcán bonyodalmas. Pokolian merész vállalkozások és bravurok tarkítják a jeleneteket, melyekből azért a humor sem hiányzik. Az „1111. számú kötvény” méltán sorakozik a „Haláljockey” mellé siker dolgában és az érdeklődésre éppen úgy számot tart. Az érdekes előadásokra jegyek előre válthatók d. e. 11 órától az Apollo pénztáránál. Előjegyzések nem fogadtatnak el.

Az első JÓKAI-film
A SZEGÉNY GAZDAGOK
Budapesten óriási sikert aratott az
Omniában
Bemutatja az URANIA
január 21., 22., 23.
péntek, szombat, vasárnap.
Jegyek előre válthatók.

— **Debreceni gimnázisták „Diákfalva”-ért.** A debreceni református főgimnázium önképző köre január hó 29-én délután 5 órakor az intézet tornacsarnokában jótékonycélu estélyt rendez, melynek tiszta jövedelmét a „Diákfalva” javára küldik. Helyárak: I—VIII. sor 1 korona 50 fillér, VIII—XVII. sor 1 korona, állóhely 40 fillér. Felülfizetéseket a jótékony célra való tekintettel köszönettel fogadnak és hírlapilag nyugtáznak. Jegyek kaphatók: Csáthy Ferenc könyvkereskedésében.

— **A 48—50 évesek bevonulása Ausztriában.** Bécsből táviratozzák: A landwehr-minisztérium rendelete értelmében az Ausztria területén besorozott 48—50 éves népfölkelők e hó 24-én csapattestekhez bevonulni kötelesek.

— **„Egy Pierrot története.”** Művészetben és technikában tökéleteset és szépet nyújtott az Apollo tegnapi premierje. „Egy Pierrot története” a címe annak a zenés filmjátéknak, mely maradandó becsü sikert aratott. A filmen szereplő művészek és különösen Franceska Bertini játéka emlékezetes marad. A rendezés a sikerült felvételek harmoniája kiválóan érvényesült. De legfőképpen Mario Costa zenéje, amely minden jelenetre reagáló, művészileg imponáló volt. Mindent egybevetve, az Apollo mai műsora magasan szárnyaló és sikerült.

— **Farkasok garázdálkodása.** Kolozsvárról írják: Rémes pusztítást vitt véghez e hó 12-én éjjel egy nagy farkascsorda a bolkácsi határban legelésző juhnyáj között. A juhnyáját őrző pakulárokat a kutyák ijesztő csaholása verte föl szendergésükből. A pásztrok rémülten látták, hogy a hétszáz juhból álló nyáját egy farkascsorda támadta meg. A farkasok bevágtak a nyáj közé s abból száz darabot teljesen széttéptek, negyven darabot pedig megsebesítettek. A fenevadak lakmározásának egy csendőrijárór vetett véget, amely — a sötétben alig látva — 28 lövést adtak le a farkasokra, de egyet sem találtak el. Bolkács és Hosszaszó határában különben úgy elszaporodtak a

farkasok, hogy a nappali közlekedés is életveszéllyel jár, mert a közlekedési útvonal a két község közt jobbadán az erdőkön vezet keresztül, ahol az ordások jó buvóhelyet találnak. A községek kérésére a hosszuaszi járasi főszolgabíró a napokban nagyobbszabású haitóvadászatot fog tartani.

— **A „Szegény gazdagok” bemutatója.** Az Uránia ünnepe. Aki holnap a „Szegény gazdagok” előadását végignézi, meggyőzötten követelni fogja a Jókaihoz való visszatérést, a Jókai-kultusz ujjaélesztését. Aki holnap ezt az előadást végignézi, elkáprázik a fantázia ragyogásától, a meseszöveg remekléseitől. A titokzatos Fatia Negráról szóló regényt, Jókai egyik legfantasztikusabb alkotását, a legkiválóbb filmdramaturg, Schmidhessler Walter dolgozta át mozdírdmává. A felvételeket a berlini Bioskop-vállalat készítette. Az első Jókai-film legnagyobb érdeme elsősorban az, hogy a német produkció mellett is megmaradt magyarnak. Magyar a címe, a levegője, az etnografiája. — Jegyelővételek a szenzációs előadásokra már a mai naptól egész nap az Urániában.

— **Hősök temetése.** A debreceni megfigyelő állomás Bábaképezde-osztályán meghalt Seritic Anton drezniki (Horvátország) illetőségű népfölkelő és Car András vidoveci (Varasdmege) illetőségű gyalogos, temetésük január 20-án délután 3 órakor a csapatkórházból; a Ferenc Szalvátor főherceg megfigyelő kórházban meghalt Popovecs Jekó bialei születésű katonai munkás, temetése január 20-án délután 2 órakor ugyanonnan.

SZINKAZ

MŰSOR:

CSÜTÖRTÖK: *A kisasszony férje*, vigiáték.
(Bemutató előadás.)

PÉNTEK: *A kisasszony férje*, vigiáték.

APRÓ HIRDETÉSEK

Író és gyorsan
írni tudó nő, ki kereskedelmi vezéret, strazza könyv vezetésére és egyéb írásbeli teendők végzésére felvétetik, kik ilyen minőségben füzületben voltak, előnyben részesülnek, sajtókezeléssel írott ajánlatukat személyesen kéretnek átadni Félégházy Jánosnál.

Kényelmes
berendezésű uri ház bétégesség miatt olcsón eladó Cím a kiadóban.

Egy
teljesen jó karban lévő fürdőkályha, káddal vagy anélkül eladó. Bék és Emil, Vörösmarty-u. 1. Telefon 211.

Halápon
az iskolához közel fekvő 12 kat. hold földbirtok, lakás és gazdasági épületekkel együtt haszonbérbe kiadó, vagy örök áron kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Ertekezhetni a Debreceni Gazdák Bankában, Kossuth-utca 17.

Finom hímzések,
horgolást, fehérnemű varrást és javítást elfogad egy hadbavonult családjára — olcsó árak mellett. — Kéri a n. é. közönség pártolását, hogy családját a háboru tartama alatt fenntartsa. Késes-utca 37. Nyíriné.

Törlesztéses kölcsönök

folyosíttatnak,
de csakis nagyobb tétételekben.

Bővebb felvilágosítással szolgál telefon 638.

Eladó
2000 kéve csutka. Ertekezhetni Debreceni Gazdák Bankjában Kossuth-u. 17.

Pénzkölcsön

értékpapírokra, sorsjegyekre, hadi kölcsön kötvényekre.

Hadi kölcsön	80—
100 koronánként	15—
Bazilika sorsjegy	18—
Magyar vöröskereszt sorsjegy	30—
Osztrák „	25—
Olasz „	10—
Jászai „	6—
Erzsébet „	70—
Pesti Hazai „	120—
Konvertált jelzálog	

Ha az értékpapír másutt van letétben, kiváltjuk és arra a fenti kölcsönt adjuk. **Külföldi pénzeket, arany érmeket a legmagasabb napi áron beváltunk.** Debreceni Pénzváltóbank és Zálogkölcsön Részv.-Társaság SIMONFFY-UTCA 13. Telefon 293.

Kalodont

uj csomagolás.

A mai viszonyok kényszerítenek bennünket arra, hogy közel 30 év óta forgalomban levő csomagolását a

„KALODONT” fogcrémünknek megváltoztassuk.

A tubus csomagolása ezután nem tokban lesz, mint eddig, hanem redőzött dobozban, melynek jelzése és színezése ugyanolyan mint a mi tubus czimkénk, mely minden államban törvényileg védve van.

A világszerte ismert és mindenütt kedvelt „Kalodont” ezután is mint eddig, felülmulhatlan minőségben kerül forgalomba.

Sarg F. A. Fia és Ta.
WIEN, IV. BERLIN.

Somossy László

DEBRECZEN, Klis-templo-m-bazár.
HAJDUVÁRMEGYE SZÁLLÍTÓJA.

MENYASZONYI KELENGYE
VÁSZON, CHIFFON,
ASZTALNEMŰ, PAPANOK
MATRACOK
!! Óriási raktára !!

HAZAI GYÁRTMÁNY!

Kérje mindenütt az elismert legjobb

TUNGSRAM-LÁMPÁT.

Gyártja: Az Egyesült Izzólámpa és Villamossági r.-t. Ujpest.

3000 alkalmazott.